

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

INFO-ZCU

magazín

Západočeská univerzita v Plzni

podzim 2022

Milé čtenářky, milí čtenáři,

kdyby vám snad někdo tvrdil, že se toho na Západočeské univerzitě v létě moc neděje, novým číslem časopisu Info.zcu ho hravě vyvedete z omylu. Uplynulé tři měsíce jsme zkrátka opět zhuštili do 24 stran a teď vám je nejen za tímto účelem předkládáme.

Kromě uvádění věcí na pravou míru ale může toto poprázdňinové, časně podzimní číslo posloužit zejména dvěma skupinám čtenářů: První skupinou jsou ti naši studenti a zaměstnanci, kteří mohli v červenci a srpnu takzvaně vypnout, hodit pracovní i studijní starosti za hlavu a teď je zajímá, co že se na ZČU za tu dobu událo.

Druhou skupinou jsou naši noví prváci. Časopis totiž vychází krátce před začátkem dalšího akademického roku a chce jim jejich budoucí alma mater představit v nejlepším světle. Bude na ně čekat ve stojanech na fakultách a my věříme, že nejen díky hlavnímu článku si počtou o tom, co všechno studenti zvládají při studiu, a řeknou si: Vybrali jsme dobře.

Ať už patříte do kterékoliv skupiny, nebo třeba právě teď sedíte v některé z plzeňských kaváren, kam se náš magazín také dostává, ať jste si Info.zcu otevřeli tištěné, nebo elektronicky, ať se s ním setkáváte poprvé, nebo se už znáte, přejeme vám příjemné čtení.

Za redakci Info.zcu

Pavel Korelus

JIS karta=sleva. Rodina ZČU friendly se rozrůstá

ZČU friendly je značka, která vznikla na konci uplynulého akademického roku. Označuje místa v Plzni, kde jsou studenti vítáni a kde na ně čekají vstřícné cenové nabídky. Ve zkratce: Stačí předložit JIS kartu a máte slevu. Na webu zcu.cz/friendly můžete sledovat, kdo se ke značce přidal a jaký benefit nabízí. V rodině ZČU friendly jsou aktuálně Kavárna a bistro Chodský (-20 % na kávu a čaj), Il Mio Caffé (-20 % na vše), Kafe Smetanka (-20 % na kávu a čaj), CAFÉ & BAR Papírna (-10 % na rum s kolou, Villa Italia Prosecco a všechna piva od minipivovaru Proud), Orient Coffee (-10 % na vše kromě alkoholických nápojů), pivní bistro Bandaska (-10 % na vše), Divadlo J. K. Tyla (-50 % na vybraná představení) a CrossFit Plzeň (sleva na měsíční členství a v čase 10–14h vstup -50 %).

Víte-li o podniku, který by do ZČU friendly mohl patřit, napište nám na infoZCU@rek.zcu.cz ●

Aby vám z dění na Západočeské univerzitě nic neuniklo, sledujte web info.zcu.cz. Aktuality ze všech fakult i součástí, tiskové zprávy i pozvánky na jednom místě!

Léto ve znamení sportovních úspěchů studentů ZČU

Sportující studenti dělali Západočeské univerzitě v uplynulých měsících skvělé jméno doma i ve světě. Začneme červnovými Českými akademickými hrami v Českých Budějovicích, z nichž čtrnáctičlenná atletická výprava přivezla sedm zlatých, sedm stříbrných a jednu bronzovou medaili, házenkáři a futsalistky získaly zlato, futsalisté bronz a judisté jednu stříbrnou a tři bronzové medaile. Student Fakulty právnické Jiří Přívratský se v červenci představil na Světovém poháru ve sportovní střelbě v Jižní Koreji, kde získal dvě bronzové medaile a jedno zlato jako člen týmu v třípolohové střelbě z malorážky. V úspěšné reprezentaci ZČU pokračoval student Fakulty strojní, kickboxer Zdeněk Marel, který přivezl zlato z Evropských univerzitních her v Lodži. A fandilo se také Tereze Hrochové z Fakulty právnické, která reprezentovala ČR na maratonské trati atletického mistrovství světa v americkém Eugene v Oregonu, doběhla sedmáctá a sklízela obdiv českých příznivců královny všech sportů. S obdivem dodejme, že v srpnu, Tereza běžela maraton ještě na evropském šampionátu v Mnichově, kde skončila na třiatřicátém místě jako první Češka ●

Absolventi Univerzity třetího věku Západočeské univerzity převzali diplomy

Po dvouleté pauze vynucené pandemií převzali posluchači Univerzity třetího věku Západočeské univerzity v Plzni (ZČU) osvědčení o absolvování opět přímo z rukou rektora Miroslava Holečka. Slavnostního ceremoniálu v Měšťanské besedě se v úterý 28. června zúčastnili absolventi za uplynulé tři akademické roky. V akademickém roce 2021/22 navštěvovalo Univerzitu třetího věku ZČU celkem 1903 posluchačů v jedenácti městech Plzeňského a čtyřech městech Karlovarského kraje. Kromě běžné výuky se účastnili také rozšiřujících online kurzů, které se týkaly např. fake news a dezinformací, výtvarného umění, psychologie nebo regionální literatury. V září zahájí Univerzita třetího věku ZČU už 30. akademický rok. ●

Zámek v Nečtinech nabízí ubytování v moderně zrekonstruovaných pokojích

Chcete strávit dny volna v příjemném prostředí, kde jsou přírodní krásy a kulturní památky na dosah a kde můžete podnikat výlety, sportovat nebo nerušeně relaxovat? Pak navštivte zámek v Nečtinech na severním Plzeňsku. Školici a ubytovací zařízení Západočeské univerzity tu nabízí ubytování v nově zrekonstruovaných pokojích východního křídla zámku. Zámek v Nečtinech tradičně poskytuje ubytování se stravováním pro školní třídy, sportovní kluby či pracovní kolektivy. Příjemné prostředí pro dovolenou nebo společný víkend tu však najdou také rodiny s dětmi či páry, a to zejména v části zámku nazývané kastel, která od letošního roku nabízí

ubytování v moderně zrekonstruovaných pokojích. K dispozici jsou zde dva čtyřlůžkové, dva třílůžkové a jeden dvoulůžkový pokoj. Autorkou designového návrhu nové podoby pokojů je Jana Potiron, vedoucí ateliéru Design nábytku a interiéru Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara.

Pokoje se nacházejí ve dvou patrech. Jsou vybaveny novým i renovovaným nábytkem, mají nová okna a parapety. Celkový dojem dotváří originální doplňky, z nichž mnohé vznikly upcyclací za použití materiálu a nepotřebných předmětů, které už na zámku byly. Vybrala a vytvořila je zaměstnankyně školicího a ubytovacího zařízení Lucie Ondruszová, která je také autorkou renovace nábytku. V koupelně v prvním podlaží je k dispozici infrasauna. Ve druhém podlaží najdou hosté kuchyň s potřebným vybavením. Původní koupelna zde prošla celkovou rekonstrukcí a spojením WC a komory vznikla koupelna druhá. Vybavení všech pěti pokojů kastelu vznikalo postupně v uplynulých dvou letech a vyšlo přibližně na 100 tis. korun. Demontáž a montáž oken a parapetů, která proběhla na konci roku 2020, stála 494 tis. korun bez DPH. Potřebné informace najdou zájemci na webu zameknectiny.cz. ●

→ Fakulta designu a umění L. Sutnara

PODZIM VE SPOLEČNOSTI SUTNARKY: ŘADA AKCÍ, NA NICHŽ BYSTE NEMĚLI CHYBĚT

Poslední zářijový víkend se budova Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara stane součástí Plzně tvořivé a otevře se všem milovníkům umění. Mezinárodní sympozium ilustrace a animované tvorby poslední týden v říjnu připomene 110. výročí narození významného plzeňského rodáka Jiřího Trnky. Zájemci o studium zbystří na samotném konci října, kdy si budou moci vyzkoušet DEMO přijímačky nanečisto, které vyvrcholí Dnem otevřených dveří na sv. Martina. V polovině listopadu se na Sutnarku sjedou renomovaní umělci a významné instituce, aby na plzeňské radnici převzali Ceny Ladislava Sutnara. Závěr roku se ponese na vlnách mezinárodního fotografického sympozia. ●

→ Fakulta pedagogická

PROJEKT PEDAL ZKOUMÁ PŘECHODOVÉ OBDOBÍ MLADÝCH LIDÍ S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

Grantová agentura ČR podpořila projekt PEDAL týmu oddělení speciální a inkluzivní pedagogiky katedry pedagogiky FPE. Projekt reaguje na některé pozitivní změny, které se v českém školství udály během poslední dekády, a hledá odpověď

na otázku, jak může vzdělávací a sociální systém efektivně podporovat mladé lidi s intelektovým handicapem v období přechodu ze školy do dospělého života ●

→ Nové technologie – výzkumné centrum

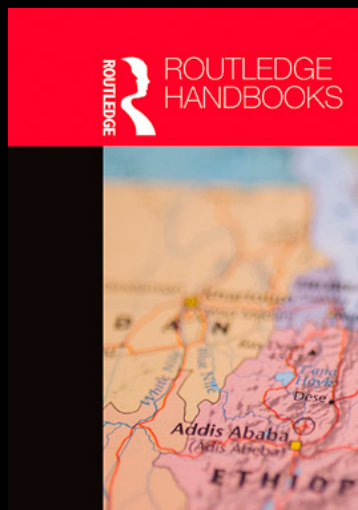
TECHMANIA OTEVŘELA NOVOU EXPOZICI O VYUŽITÍ INFRAČERVENÉHO ZÁŘENÍ

Seznámit se naučným způsobem s výsledky výzkumu v oblasti infračervených technologií a zároveň poznat i zajímavou a užitečnou práci policie, hasičů a záchranné služby mohou návštěvníci Techmanie. Na přípravě nové expozice, která se věnuje právě tomuto tématu, se podíleli výzkumníci z NTC ve spolupráci se zdravotníky z Fakulty zdravotnických studií. Výtvarně ji ztvárnil designér a pedagog Štěpán Soutner z Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara. ●

→ Fakulta filozofická

AFRIKANISTA JAN ZÁHOŘÍK SE PODÍLEL NA DOSUD NEJVĚTŠÍM SOUBORU STUDIÍ O ROHU AFRIKY

Badatelům a studentům po celém světě začala sloužit objemná publikace Routledge Handbook of the Horn of Africa, která představuje komplexní přehled současného výzkumu týkajícího se Afrického rohu – nejvýchodnější části Afriky, vybíhající do Arabského moře. Afrikanista Jan Záhořík z katedry blízkovýchodních studií Fakulty filozofické je jedním z devíti mezinárodních editorů této knihy a zároveň autorem či spoluautorem tří kapitol a spolueditorem sekce o migraci. ●

→ Fakulta strojní

NOVÝM DĚKANEM SE STANE VLADIMÍR DUCHEK

Fakultu strojní povede od října Vladimír Duchek, současný prorektor pro rozvoj a vnější vztahy ZČU. Byl jediným navrženým kandidátem na děkana a z osmnáctičlenného akademického senátu fakulty se pro jeho zvolení vyslovilo deset senátorů. Po jmenování do funkce rektorem ZČU povede fakultu následující čtyři roky. Na pozici děkana vystřídá Milana Edla, který vedl fakultu dvě funkční období, a znovu tak kandidovat nemohl. ●

→ Fakulta aplikovaných věd

FAV HOSTILA MATEMATIKY A FYZIKY Z CELÉ REPUBLIKY

Na Fakultě aplikovaných věd se ve dnech 23.–25. června uskutečnil sjezd Jednoty českých matematiků a fyziků (JČMF). Záštitu nad akcí, která se koná jednou za čtyři roky, převzali rektor ZČU Miroslav Holeček a děkan FAV Miloš Železný. Na sjezdu zazněly zprávy o činnosti

a hospodaření JČMF v uplynulém čtyřletém období. Delegáti také udělili řadu vyznamenání za přínos v rozvoji vědy, za zásluhy v oblasti vzdělávací a za propagaci matematiky a fyziky. Zvolili také nové členy výboru a novou předsedkyni JČMF, již se stala Alena Šolcová z Fakulty informačních technologií ČVUT. ●

→ Fakulta právnická

AKREDITAČNÍ ÚŘAD ZASTAVIL SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ K OMEZENÍ AKREDITACE

Národní akreditační úřad neomezí akreditaci magisterského studijního programu Právo a právní věda Fakulty právnické. Ukončení programu celoživotního vzdělávání a návrh systémových opatření uvnitř ZČU považuje za záruku odstranění zjištěných nedostatků, tedy velké váhy bonifikace programu celoživotního vzdělávání Základy práva, přiznávané jeho absolventům v přijímacím řízení do magisterského studijního programu. ●

→ Fakulta ekonomická

PŘEDMĚT AMAZING BUSINESS SCHOOL ZAUJAL V BRNĚ

Fakultu ekonomickou ZČU reprezentoval na brněnském setkání platformy Univerzity pro podnikavost netradiční předmět Amazing Business School. Akademici

i pracovníci inovačních center se seznámili s předmětem, který dává studentům možnost absolvovat nejrychlejší podnikatelský kurz. Studenti Amazing Business School totiž během tří dnů pracují v týmech na svých business nápadcích, ovšem ne ve školním prostředí, ale v kupé jedoucího vlaku. ●

→ Fakulta elektrotechnická

FRANCOUZSKÁ UNIVERZITA MÁ ZÁJEM O ŠIRŠÍ SPOLUPRÁCI

Rektor Univerzity Artois Pasquale Mamone a prorektor Ahmed El Kaladi během návštěvy ZČU vyjádřili zájem o spolupráci s Fakultou elektrotechnickou a prohlédli si výzkumné centrum RICE. Univerzita sídlící v Arrasu dlouhodobě spolupracuje zejména s katedrou románských jazyků Fakulty filozofické, nyní by ráda spolupráci rozšířila právě o obory Fakulty elektrotechnické a také o IT obory Fakulty aplikovaných věd. ●

Studium=jen učení? Zvládneme víc, dokazují studenti

text: **Pavel Korelus**

Jedno slovo: studium. Co si pod ním představíte? První obraz, který se vám objeví v mysli, je možná student sedící v posluchárně a naslouchající výkladu, případně začtený do jedné z mnoha knih, jež se mu vrší na desce pracovního stolu, dělající si poznámky a možná polohlasem opakující definice, které potřebuje nutně dostat do hlavy. Naštěstí pro studenty je ale studium mnohem pestřejší záležitost. Samozřejmě, vzdělání je stále její pevný základ, ale toho dalšího, co mohou studenti na vysoké škole dělat a čím se mohou zároveň také učit a vybavit na budoucnost, je spousta. Protože jsme na vysoké škole, měly by po tvrzení následovat důkazy. Tady jsou.

Hurá za hranice

Koronavirovou pandemii nechme na několik odstavců stranou, jeden z největších benefitů vysokoškolského studia je totiž určitě možnost vycestovat do zahraničí a studovat tam. Současní studenti si tyto příležitosti pochvalují a ti, kteří studovali ještě před rokem 1989, je upozorňují, aby si jich vážili.

Výhody jsou jasné. Studenti v zahraničí poznají nové prostředí, čímž můžeme myslet jinou školu stejně jako odlišnou kulturu, zlepší si jazykové dovednosti, seznámí se s novými lidmi... Vráť se bohatší hned v několika ohledech. A třeba i s druhým diplomem, který na zahraniční univerzitě získali. Studenti ZČU mohou vyjíždět na partnerské univerzity po celé EU i ve zbytku světa, na pobyty od jednoho měsíce do jednoho roku. S nabídkou i s programy ERASMUS+ a INTER je seznamují na pracovišti International Office, oni se pak na oplátku svěřují se svými dojmy z pobytů ostatním a motivují ty, kteří třeba ještě váhají.

„Na úplném začátku, asi jako všichni ostatní, jsem pociťovala lehkou nervozitu. Vzhledem k tomu, že jsem ve třídě byla jako jediná z Čech, bylo pro mě o to složitější navázat nějaký první kontakt. Nicméně po prvním dni se veškeré obavy rozplynuly a mohla jsem se plně soustředit na zajímavé předměty,“ popsala Kristýna Molendová z Fakulty pedagogické svůj letní semestr na VIA University College v Dánsku, které si zamilovala i díky volnému času, kdy mohla zemi objevovat. „Tato zkušenost pro mě byla velmi přínosná nejen z hlediska získání nových znalostí, ale taky mi pomohla se osamostatnit. Vzhledem k tomu, že jsem tam byla odkázána sama na sebe, dovoluji si říct, že to pro mě byla životní zkušenost,“ dodala.

Ve zdravém těle...

K univerzitnímu prostředí neodmyslitelně patří sport. Vybrat si vzdělání, nebo raději sportovní kariéru? To naštěstí studenti ZČU řešit nemusí, protože mohou obojí skloubit tak, aby dosáhli jednoho i druhého cíle. Na Západočeské univerzitě se sportuje pod katedrou tělesné výchovy a sportu Fakulty strojní, která nabízí neoborovou tělesnou výchovu a sportovní kurzy, a také pod Centrem tělesné výchovy a sportu Fakulty pedagogické, které spolu s kurzy nabízí tělesnou výchovu oborovou. Vzato podle abecedy, studenti se věnují většině myslitelných sportů od badmintonu po volejbal.

Není to ale všechno. Sportovní program Western Stars sdružuje špičkové sportovce z řad studentů napříč fakultami a snaží se je maximálně podporovat ve sportu i ve studiu. Ostatně sebelepší sportovec, který by své studijní povinnosti neplnil, by se členem stát ani nemohl. Program Western Stars navíc inspiroval ministerstvo školství, které v roce 2020 spustilo ve spolupráci s resortním sportovním centrem VICTORIA VSC projekt UNIS, podporující studující sportovce v celé republice. UNIS tak už druhým rokem poskytuje stipendia úspěšným a nadějným sportovcům s mimořádnou výkonností.

Na ZČU v tomto roce podporuje projekt UNIS dvacítku sportovců. V té vybrané společnosti jsou olympioničky – lukostřelkyně Marie Horáčková, studentka Fakulty pedagogické, a atletka Tereza Hrochová, studentka Fakulty právnické, dále paralympionička – plavkyně Vendula Dušková z Fakulty zdravotnických studií, běžkyně Anna Suráková z Fakulty pedagogické, atlet Josef Adámek z Fakulty filozofické, běžkyně na lyžích Adéla Nováková z Fakulty ekonomické, fotbalistka Gabriela Šlajsová z Fakulty pedagogické, oštěpař Radek Jůda z téže fakulty...

Studium=

Společně mají to, že startovali na nejednom mistrovství od akademických přes republiková po mistrovství světa, a také to, že jsme na ně hrdí stejně jako na všechny ostatní sportovce ze ZČU.

Pomoc druhým, přínos všem

„To nejlepší, co pro budoucí svět můžeme udělat MY, je napomáhat tomu, abyste to udělali VY,“ zní krédo Západočeské univerzity, obsažené v její strategii na rok 2021–2025. Víze, že univerzita bude vzdělávat mladé lidi tak, aby pochopili širší souvislosti světa 21. století a mohli sami výrazně přispět k jeho pozitivnímu a udržitelnému rozvoji, není vůbec přehnaně futuristická. Vždyť studentky a studenti zejména v posledních letech přesvědčují širokou veřejnost, že se s nimi má nejen počítat, ale že je na ně i spoleh.

Zvládají to ve svém volném čase. Proč? Protože je to podle nich správné. Ano, teď bude řeč především o nasazení studentů během koronavirové pandemie a po Putinově vpádu na Ukrajinu.

Zejména studenti Fakulty zdravotnických studií napjali s příchodem covidu síly a nastoupili na odběrová místa, do nemocnic, do call center, k záchranářům... Pomáhali, když jich bylo třeba, a sami z toho těžili, neboť sbírali neocenitelné zkušenosti. „Nebála jsem se určitě o sebe, brala jsem to jako povinnost, protože chci pracovat ve zdravotnictví a je situace, jaká je, a já chci přidat ruku k dílu,“ svěčila se Simona Lejsková, jejíž zpověď je jednou z řady, jež na jaře letošního roku vyšly knižně v publikaci V první linii: nelékaři v době koronavirové. Kromě budoucích zdravotníků se ale zapojili třeba budoucí pedagogové. Na fakultě vznikla dobrovolnická

skupina Pomáháme v Plzeňském kraji, prostřednictvím které se mohli do pomoci těm, kteří ji potřebovali, zapojit studenti i zaměstnanci z celé univerzity i z řad veřejnosti. Zároveň studenti pedagogické fakulty pomáhali s hlídáním dětí vytižených zdravotníků, doučovali a k tomu se většina z nich prala s novinkou v podobě distanční výuky, protože školy byly značnou část roku zavřené.

24. února 2022 zavedl společnost do další krize, již bylo možné zvládnout nebo alespoň zmenšit právě díky dobrovolníkům všeho druhu. Podobně jako se o dva roky dříve začaly šít roušky a donášet nákupy izolovaným lidem, začaly se teď pořádat materiální, potravinové i finanční sbírky pro ukrajinské uprchlíky. Tentokrát ovšem za plného provozu, válka chod školství nepřerušila. Studenti na sebe cíleně neupozorňovali, ale opět se dostali do zorného pole veřejnosti, jejich nasazení posílilo jejich roli, a ačkoliv pomáhali druhým, obohatilo to právě je samotné.

V žádném případě to však neznamenal, že nebyť pandemie a války, studenti by se neangažovali. Studium s prospěšnou praxí se v poslední době podařilo spojit například na Fakultě filozofické. Tým budoucích sociologů pod vedením profesora Jana Váně (více o něm na str. 18 a 19) se tam pustil do zakázky pro město Plzeň, které se rozhodlo řešit otázku bezdomovectví. Po důkladném průzkumu problematické situace vznikla studie, která městu napověděla, co a jak dál. A studenti pomohli změnit budoucí svět přesně v duchu kréda ZČU.

Umění spolupráce

Doménou zejména technických fakult – elektrotechnické, strojní a aplikovaných věd – je skvělá uplatnitelnost

absolventů. Jak je to možné? Jednak je po studentech – technících na trhu práce stále poptávka, ale ještě důležitější je, že řada studentů se se svými budoucími zaměstnavateli zná ještě dříve, než dokončí studium. Firmy si totiž schopné lidi vyhlíží už během praxe nebo trainee programů, které u nich absolvují při studiu. Fakulty mají řadu osvědčených průmyslových partnerů, kteří studentům takovou příležitost dají.

Jedinečný je v tomto ohledu projekt DESING+, při němž si studenti vyzkoušejí takřka vše, co taková spolupráce s významnou společností znamená. Projekt už 18 let spojuje studenty několika fakult, v posledních letech především Fakulty strojní, Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara, Fakulty zdravotnických studií a Fakulty ekonomické. Rozdělení do multioborových týmů dostanou zadání od průmyslových podniků, s jejichž zástupci zadaná témata a svůj postup konzultují.

V zatím posledním ročníku například společnost Škoda Transportation přišla s tématem duální autonomní tramvaje, která bude po městě dopravovat osoby a zároveň rozvážet zásilky. Studenti museli takovou tramvaj navrhnout opravdu od základu, promyslet ji po stránce technického řešení i designu, po stránce bezpečnosti cestujících i ekonomické, a na závěr ji při prezentaci představit hodnotitelské komisi, v níž usedli i zástupci podniku.

Spolupráci s budoucími zaměstnavateli ale pěstují také Fakulta pedagogická a Fakulta zdravotnických studií. Zapomenout nesmíme ani na umělce ze Sutnarky – Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara, kteří díky vlastním úspěchům, dobré pověsti fakulty i díky jejich vyučujícím dostávají prestižní příležitosti, jakou byla

například výstava EU: Jednotná v rozmanitosti, již atelier Didaktická ilustrace pod vedením Renáty Fučíkové ozdobil Plzeňský dům v Bruselu u příležitosti zahájení českého předsednictví Rady Evropské unie.

Nezapomeňte na sebe

Závěrečné odstavce věnujeme studentům prvních ročníků, které co nejsrdečněji vítáme.

Po přečtení tohoto článku by mohlo se zdát, že na zvládnutí tak naplněného studentského života, který sestává z učení a zároveň z toho, co se dá dělat při učení, nemůže jeden obyčejný studentský život stačit. Ale opak je pravdou. Pokud si studenti ohlídnou své priority a dobře si nastaví, čemu se věnovat musí a čemu se věnovat chtějí, daří se jim to dokonce tak, že přes všechnu ostatní aktivitu mají také čas sami pro sebe. Ano, volný čas ještě pořád existuje. Volný čas by neměl být vzácný, protože přispívá k rozvoji osobnosti stejně jako učení nových věcí, a odpočinek, zábava a přátelé jsou stejně důležití, v poslední době snad i důležitější než kdy dříve.

Od 20. do 22. září se bude na ZČU konat už tradiční festival Rok jedna, který novým studentům představuje univerzitu, seznamuje je s tím, co všechno musí a co všechno mohou, pokud chtějí. Rok jedna organizuje Informační a poradenské centrum ZČU, které už dobře ví, jak studentům pomoci k tomu, aby se na Západočeské univerzitě cítili maximálně spokojeně. Ještě předtím, než navštívíte Rok jedna, navštivte už teď web studentskeotazniki.zcu.cz. A vítejte na Západočeské univerzitě v Plzni! ●

= učení?

Když je někdo „divnej“, může být zároveň „div“ i „nej“

text: **Pavel Korelus**
foto: **Roman Muchka**

Slovní spojení „duševní zdraví“ patří k těm, která se v posledních letech dostala do povědomí veřejnosti. Hovoří se o problémech, jež lidi napříč populací trápí, o pomoci, kterou potřebují, i o tom, jak takovým potížím předcházet. Informační a poradenské centrum Západočeské univerzity v Plzni provozuje psychologickou poradnu pro studenty už řadu let, ale před dvěma lety se rozhodlo její služby rozšířit právě směrem k veřejnosti a osvětu o duševním zdraví dělat na středních školách. Tak vznikl projekt se zkratkou PODUZ, celým názvem Systematická podpora duševního zdraví v adolescenci, a preventivní program Div_nej workshop, který se rozjede v září. O programu jsme hovořili s koordinátorkou Janou Krunclovou.

Téma duševního zdraví je spolu třeba s digitalizací výuky další věc, kterou možná můžeme nazvat přínosem koronavirové pandemie. Začalo se o něm více mluvit a zároveň s tím se objevila větší potřeba takové problémy řešit. Váš projekt PODUZ reaguje na situaci vyvolanou pandemií, nebo jste ho připravovali dříve?

Realizace projektu začala minulý rok, ale projektovou žádost jsme připravovali už v roce 2020, kdy bylo možné přihlásit se do Fondů EHP a Norska. Psychologická poradna pro studenty funguje na ZČU už od roku 1991. S jejím zajišťováním nám pomáhali pedagogičtí pracovníci, psychologové z Fakulty pedagogické a využívali jsme také spolupracujících organizací a jejich terénních sociálních pracovníků, například Ledovce. V poslední době ale v poradně začal narůstat počet studentů, kteří se ocitli například v duševní krizi nebo trpěli duševním onemocněním, dříve kompenzovaným. K tomu se přidal právě covid a objevila se úplně nová situace, plynule vedoucí k projektu PODUZ a potřebě rozšířit služby univerzitní poradny například o on-line konzultace.

Stejně důležitý nebo ještě důležitější cíl projektu ale míří z univerzity k veřejnosti.

My se obecně v rámci služeb Informačního a poradenského centra snažíme plnit takzvanou třetí roli, protože univerzita by měla šířit vzdělanost a podporu i širší veřejnosti. Pomáhá nám, že už jsme v kontaktu se základními i se středními školami, které se na nás obrací kvůli uchazečům o studium. V rámci projektu PODUZ jsme chtěli pomoc nabídnout také jim, aby jejich studenti

mohli využívat naše služby, jako on-line poradnu, e-mailovou poradnu nebo chatové poradenství či osobní konzultační hodiny, ale také jsme jim chtěli nabídnout vzdělávání jejich učitelů a všeobecnou podporu. Naším partnerem je Krajské centrum vzdělávání a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, spolupracujícími organizacemi jsou Ledovec a Fokus Praha, které se podporou lidí s duševním onemocněním zabývají dlouhodobě. Od nich jsme se učili především o důležitosti destigmatizace tématu duševního zdraví. Přece jenom když někdo řekne, že má duševní problém, může se na něj pohlížet jako na „blázna“. Student se může bát o svůj problém mluvit, ale my přitom chceme, aby věděl, že je normální se někdy cítit špatně nebo divně. Ale určitě není normální s tím nic nedělat.

Destigmatizaci bude určitě třeba řešit kromě žáků také u učitelů a poradců, kterým nemusí být příjemné se na tyto věci ptát.

Učitelé, kteří k nám už docházeli na kurzy nebo nás požádali o podporu, jsou často výchovnými poradci nebo působí na pozici školních psychologů, zkrátka mají s žáky tak dobrý vztah, že je žáci sami vyhledávají a chtějí se jim svěřit. Pedagogové jsou často motivováni žákovi pomoci, ale jak říkáte, někdy řeší, jak mu mají správně poradit a jak reagovat, jak mají problém diskutovat dále ve třídě nebo jestli bude jejich pomoc opravdu účinná. Často vědí, že psychických problémů u studentů přibývá, a jsem ráda, že ti, se kterými se setkáváme, se na tuto situaci nedívají s despektem, ale opravdu je zajímá. Chtějí žákům pomáhat a to, co

se naučí, šířit dál mezi svoje kolegy.

Taková přirozeně se šířící osvěta je asi ideální stav.

Ano, za to jsme rádi, ale je třeba si také říct, že ne každý pedagog má ten správný předpoklad. I když je pedagogickým pracovníkem, neznamená to vždy, že by sám chtěl s tématem pracovat. Může se třeba obávat odpovědnosti. Takovým pedagogům říkáme, že je v pořádku říci žákům: Jsem tady pro tebe a jsem rád, že jsi mi to řekl, ale bylo by lepší to řešit s odborníkem. Žáka potom mohou s odborníkem zkontaktovat, a to už bude velká pomoc.

Cílová skupina projektu PODUZ jsou tedy středoškoláci a čerství vysokoškoláci?

Projekt PODUZ cílí na nejdůležitější milníky. U patnáctiletých žáků to může být období, kdy přicházejí na střední školu a prožívají velké změny spojené s dospíváním, dostávají se do nových situací a dochází u nich k sebepoznání. Další důležitý milník je samozřejmě jejich přechod na vysokou školu, do úplně neznámého prostředí.

Jsou nějaké typické problémy, které je trápí?

Těch je opravdu široká škála. Jsou studenti, kteří mají opravdu duševní onemocnění a u kterých řešíme jen prvotní záchyt a podporu školy, přičemž dále jsou v péči odborníků. Trápí je těžší problémy, například porucha příjmu potravy nebo sebepoškozování, také teď hodně řeší, jestli se ve svém těle cítí dobře. Další skupinu trápí krize spojené s dospíváním, to mohou být problémy ve vztahu, první lásky, šikana ve třídě, osobní nespokojenost se vzhledem... V takových případech stačí, když má student podporu a například dostane prostor, aby se mohl vyprávět. A podpořit stačí třeba také studenty, kteří přecházejí na vysokou školu. Řada z nich se tím vážně trápí, mají strach z neznámého prostředí, protože mohli být například zvyklí na svůj režim, který se jim náhle rozhodí.

Jaké jsou tedy ty možnosti podpory? A jak vypadá váš tým?

Pro nové studenty Západočeské univerzity se snažíme dělat různá vstupní soustředění, aktivity, aby si tady zvykli a aby věděli, že mají možnost obrátit se na naši poradnu. Máme poradenské pracovníky, kteří jsou takřka denně přímo tady v našem centru, dále máme

externí terapeutky, kteří s námi spolupracují na projektu PODUZ a působí třeba na chat poradně, online poradně nebo v rámci konzultačních hodin, kam se mohou studenti hlásit na webu bezbarier.zcu.cz. Dále spolupracujeme se zmíněnými organizacemi Fokus Praha a Ledovec a můžeme využít jejich odborných pracovníků, kteří mají velmi široký záběr. Poradce specializované na podporu duševního zdraví má také Krajské centrum vzdělávání, konkrétně středisko Info Kariéra, a v neposlední řadě se nám podařilo navázat kontakt s našimi studenty, kteří sami řešili podobné problémy. Ty máme na pozici takzvaných peer asistentů. Spolupracují s námi nejen při setkáních podpůrných skupin pro studenty, které vedeme spolu s terapeutky, ale v rámci projektu by se díky nim měly ještě vyprofilovat svépomocné skupiny, tedy studenti pomáhající studentům.

Jak dlouho projekt PODUZ potrvá a co už stihl za první rok?

Projekt potrvá do roku 2024 a první rok se nám podařilo vytvořit celý tým, dát o sobě vědět školám i krajskému úřadu, abychom se mohli zapojit do všech organizací, které by o nás měly vědět a mohou nás podpořit. Podařilo se nám vytvořit hlavní materiály a prostředí poraden, které budeme potřebovat k práci, a také jsme modifikovali program preventivních aktivit pro duševní zdraví. Fokus Praha je totiž garantem programu „Blázníš? No a!“ což je velmi známý program pro školy, který pomáhá téma duševního zdraví otevřít a destigmatizovat ho. My jsme se rozhodli to téma vzít a obohatit ho o další složku. Upravený preventivní program se bude jmenovat „Div_nej workshop“ a kromě metodiky „Blázníš? No a!“ vychází také z metodiky „Kdo jsem a co chci?“ od Infokariéry. Do středních škol by měl přijít v září.

Jak to bude vypadat v praxi? Budete na zapojené školy vyjíždět na přednášky pro žáky, pořádát workshopy pro zaměstnance?

Ano, školy dostanou nabídku a naše koordinátorka bude shánět lektory, které jsme během uplynulého roku vyškolili. Co se týká vzdělávání zaměstnanců, budeme s Info Kariérou realizovat od listopadu další program „Vzděláním k duševnímu zdraví“ pro poradce, pedagogické pracovníky a další odborné pracovníky, kteří pracují s dětmi, studenty a mládeží. Do některých škol vyjedeme dokonce už v srpnu během přípravného týdne.

Kolik to může být celkem středních škol?

Chceme program nabídnout všem středním školám. Víme, že o „Blázníš? No a!“ je velký zájem a myslím si, že můžeme očekávat i velký nápor, protože už o stávající program byla ze škol tak velká poptávka, že ji lektori nestihali pokrýt.

Na Západočeské univerzitě kromě poradny pro studenty od letoška funguje také psychologická poradna pro zaměstnance. Tu přinesl také projekt PODUZ?

Tato poradna vznikla v rámci jiného projektu, ale dobře se doplňují. Zjistili jsme, že poptávka po psychologické pomoci je nejen ze strany studentů, ale také ze strany pracovníků. Než jsme poradnu otevřeli, zaměstnanci už si sami vyhledávali pomoc u kolegů-psychologů.

Co nejvíce trápí zaměstnance?

Tuto poradnu zastiťuje paní doktorka Lovasová a na stránkách našeho centra si může kdokoli pustit její podcast, ve kterém moc pěkně popisuje, jak se zaměstnanci pracuje. Někdy se stává, že je na ně kladen velký tlak. Například akademičtí pracovníci musejí neustále publikovat, být činní ve vědě a výzkumu, zapojovat se do projektů a k tomu mají ještě pedagogickou činnost. Stres jim často vzniká i z nemožnosti skloubit práci s rodinným životem.

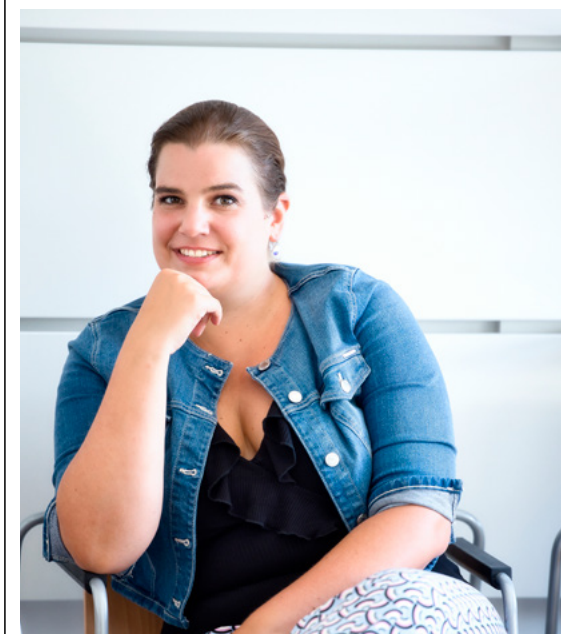
Když se vrátíme k projektu PODUZ, jak vypadá jeho ideální cíl?

Jsem moc ráda, že se nám podařilo spolupracovat na projektu s lidmi, kteří jsou tak moc erudovaní. Ještě jsem se nezmínila o naší odborné garantce Aleně Vrbové, která působí v Ledovci i Fokus Praha, a přitom právě ona všemu vdechla to správné know-how. Její bohaté znalosti a zkušenosti z terénu nám pomohly PODUZ správně nasměrovat. Ideální cíl je, že budeme umět o duševním zdraví mluvit, budeme umět duševní problémy včas zachytit, lidé si budou sami moci říct, že potřebují pomoc, a jejich problémy se nebudou prohlubovat. U nás na univerzitě budou tyto služby dostupné a podporované akademickým prostředím, což si myslím, že už funguje, a na pomoc se nebude muset čekat několik měsíců. Také doufám, že postupně nadchneme i další lidi, seženeme další odborníky a budeme moci pokračovat s dalšími podobnými projekty a pomoc rozšiřovat.

Ostatně proto, aby se o projektu více vědělo, jste na Facebooku a Instagramu

založili účty s hravým názvem div_nej, který se dostal i do názvu zmíněného školního programu.

Vše o projektu PODUZ je na stránkách bezbarier.zcu.cz, které ho mají kromě univerzity prezentovat také veřejnosti. Zástupci škol i další zájemci tam najdou veškeré informace včetně kontaktů. Když jsme chtěli web doplnit o sociální sítě a hledali jsme název, přemýšleli jsme o výrazech, které téma duševního zdraví spojují. Často se říká „Já jsem divnej“, „Ty jsi divnej“, a nás napadlo, že to slovo má v sobě vlastně dvě slova: div a nej. Proto jsme účty na sítích pojmenovali právě tak. Aby bylo vidět, že i když je někdo divnej, je zároveň také nej. ●

Mgr. Jana Krunclová

● narodila se v roce 1987 v Sokolově ● působí jako poradenská pracovníce a projektová manažerka v Informačním a poradenském centru Západočeské univerzity v Plzni ● vystudovala Fakultu filozofickou na Západočeské univerzitě v Plzni, konkrétně obory Humanistika a Evropská kulturní studia ● věnuje se podpoře studentů se specifickými potřebami, rozvoji poraden pro duševní zdraví a projektové činnosti, která dané služby umožňuje rozvíjet

Bohatší než kdy dříve byla letos nabídka letních škol Západočeské univerzity. Letních škol se totiž během prázdnin a zčásti i v září konalo celkem čtrnáct, některé z nich navíc v několika turnusech. Nechyběly samozřejmě ty nejtradičnější a největší, tedy Mezinárodní letní jazyková škola v režii Ústavu jazykové přípravy, jež zažila už 32. ročník, a umělecký ArtCamp (na snímku), který Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara připravila po šestnácté. Další letní školy pořádaly Fakulta aplikovaných věd, Fakulta elektrotechnická, Fakulta pedagogická, Fakulta ekonomická i Univerzita třetího věku.

Foto: Dmitry Vegelin, Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Představujeme Tandem

text: **Pavel Korelus**

Známost pravdu, že ve dvou se to lépe táhne, potvrzuje na Západočeské univerzitě v Plzni už 25 let Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže Tandem. Tandem působí od roku 1997 na obou stranách česko-německé hranice, v Plzni a v Regensburgu. O tom, že vznikne, rozhodli o rok dříve český ministr školství a německá spolková ministryně pro rodinu, seniory, ženy a mládež při prvním Česko-německém setkání mládeže v Poličce. Že bude česká kancelář sídlit v Plzni a patřit pod rektorát Západočeské univerzity, vyplynulo z následujících jednání.

Tandem podporuje setkávání mladých lidí i dětí a jeho aktuální téma pro roky 2020–2023 zní „Mládež utváří budoucnost. Demokracie, participace, diverzita“. Jak se dá setkávání mladých lidí a rozvoj jejich vztahů podporovat? Tandem k tomu má řadu osvědčených nástrojů. Pořádá semináře dalšího vzdělávání pro školy i mimoškolní organizace pracující s mládeží, odborná a diskuzní fóra pro širokou veřejnost, konference pro mládež, česko-německá setkání mládeže. Vytváří síť odborníků a zájemců o dané téma, zprostředkovává know-how a lektory, nabízí metodickou podporu česko-německých setkání zaměřených na téma Demokracie, participace, diverzita a v rámci programu Rozjeď to s Tandemem! akce také finančně podporuje.

Aktuálně tvoří tým Tandemu 16 nadšených kolegů a kolegů, kteří sídlí v centru Plzně na adrese Riegrova 17 – v bočním traktu budovy Fakulty právnické. Výročí založení si připomínají každých pět let a díky tomu, kolik aktivit centrum má, je vždy za čím se ohlédnout. Přesvědčte se sami.

V posledních pěti letech Tandem například jako první česká vzdělávací instituce získal německý certifikát hodnocení kvality LQW, který potvrdil kvalitu jeho služeb a z Tandemu udělal příklad pro ostatní. Nejen studenty

Západočeské univerzity v Plzni zaujal vzdělávací projekt Přepni (se) na historii, zaměřený na česko-německou historii a mediální vzdělávání. Jedinečný je širokým záběrem aktivit pro základní, střední i vysoké školy na obou stranách hranice, Tandem ho představil v roce 2020 a v nabídce ho stále má.

Před dvěma lety také oslavil výročí 20 let nejdéle fungujícího programu, díky kterému mají žáci středních škol, učilišť a studenti vyšších odborných škol ve věku od 16 let možnost absolvovat stáž v sousední zemi.

Během nejužšího koronavirového lockdownu, který nepřál sdružování lidí, se v Tandemu zrodil nápad na hrovou aplikaci Zažij Plzeň!, což je dvojjazyčná stopovačka, která umožní interaktivní prohlídku Plzně každému zájemci. Pro skupiny lze využít procházku s průvodcem. Používá k tomu metodu česko-německé jazykové animace, která se v Tandemu velmi osvědčila.

V neposlední řadě se Tandem zapojil také do krize vyvolané válkou na Ukrajině, když využil kontakty s řadou tlumočnicků i vyškolených jazykových animátorů, kteří se pohybují v cizojazyčném a pedagogickém prostředí a v posledních týdnech se setkali s prvními žáky z Ukrajiny, a sestavil přehled tipů a odkazů pro výuku češtiny jako podporu vyučujícím, do jejichž třídy ukrajinské děti přicházejí.

V letošním roce Západočeská univerzita za podporu a práci Tandemu získala nejvyšší bavorské ocenění v oblasti práce s mládeží Partner der Jugend neboli Partner mládeže. Byl to vlastně předčasný dárek k výročí Tandemu, který teď už hledí zase do budoucnosti. V roce 2027 určitě bude opět co slavit. ●

Vše o Tandemu najdete na jeho webu www.tandem-org.cz

Projekt ERDF II přinesl ZČU špičkové výukové a laboratorní vybavení za více než 80 milionů korun

text: **Pavel Korelus**

Studentům i pedagogům Fakulty zdravotnických studií začala letos sloužit učebna a zároveň studijní pomůcka, jaká nemá v republice obdoby. Je totiž mobilní, uvnitř sanitního vozu. Sanitka je nejnovější položka pořízená díky projektu „ERDF II projekt Západočeské univerzity v Plzni“ s registračním číslem CZ.02.2.67/0.0/0.0/18_057/0013247, který obohacuje zejména univerzitní učebny a laboratoře o moderní výukové vybavení už od roku 2020.

Sanitka patří mezi nejvýznamnější zařízení, která ZČU z projektu pořídila. Proč? V simulačním centru fakulty sice budoucí zdravotníci měli plně vybavený sanitní vůz k dispozici, byl ovšem bez motoru. Nyní mohou vyjet na výuku či praktické zkoušky i do terénu. Sanitka bude k vidění také na akcích ZČU pro veřejnost, jakými jsou například Den vědy a techniky nebo Rok jedna, a studenti se s ní budou vydávat také na mezinárodní soutěže. Významnou přidanou hodnotou motorizované novinky je možnost živého on-line přenosu simulované zdravotnické akce, díky němuž budou skupinu studentů ve voze moci sledovat studenti v učebně a naopak. Záznamy simulací v sanitce fakulta mimo jiné dále využije také jako podporu kombinované formy studia. „Sanitní vůz nám dělá velkou radost,“ říká děkan fakulty Lukáš Štich. „Jeho pořízení je výsledkem až neuvěřitelného úsilí a časové investice řady lidí od akademiků po dodavatele. Jsme rádi, že můžeme studentům poskytnout v rámci studia možnosti, které jsou nadstavbové,“ dodává.

Západočeská univerzita už z projektu ERDF II na nákup desítek různých položek vyčerpala zhruba 81 milionů korun, což je téměř 98 procent z celkové možné částky. Co dalšího tedy přinesl?

Zmíněná Fakulta zdravotnických studií díky němu mohla kromě sanitky pořídit i plastinované modely lidského těla. Tyto jedinečné anatomické výukové pomůcky vznikly metodou, kterou veřejnost může znát například z výstavy Bodies, a studentům pomáhají především dokonaleji pochopit anatomické funkce a procesy.

Další pomůcky už mířily na jiné fakulty. Například Fakulta strojní si opatřila řadu vysoce efektivních a výkonných zařízení, od 3D skeneru – laser trackeru přes konfokální mikroskop, který je pro svou univerzálnost využíván napříč studijními programy ZČU, až po výukový model spalovací turbíny.

Eyetrackingové řešení je moderní technologie využívaná v neuromarketingu, kterou si pořídila Fakulta ekonomická pro podporu předmětů se složkou marketingového výzkumu či marketingu na internetu.

Fakulta elektrotechnická se může díky ERDF II pyšnit novým laboratorním systémem pro měření – hystereziografem nebo novým osciloskopem pro vysoké kmitočty. V neposlední řadě se z projektu mohly zakoupit také dvě speciální položky pro Fakultu designu a umění Ladislava Sutnara. Výuku v multimediálních oborech tak zkvalitní projektor pro videomapping a kamera Phantom Flex 4K, se kterou se běžně natáčí i profesionální filmy. ●

Nejmladší profesor sociologie **Jan Váně** je vděčný i za drobné změny

Text: **Pavel Korelus**
Foto: **Roman Muchka**

Dle Ottova slovníku naučného je sociologie „věda o společnosti (lidské) a jejím životě“. Konkrétnější současná definice říká, že sociologie se zabývá nepředvídatelností a mnohoznačností, kterou vytvářejí lidé a společnosti, a jejím cílem je pochopení a vysvětlení mechanismů, jež generuje jednání jedinců i společností. Zabývá se tak odkrýváním a poskytováním smyslu jevům, které se na první pohled zdají být iracionální. Nabízí vysvětlení nejednoznačných sociálních jevů a přiřazuje jim význam a smysl ve struktuře sociálních významů.

A právě této vědní disciplíně se věnuje Jan Váně, vedoucí katedry sociologie Fakulty filozofické, který v polovině června rozšířil řady profesorů Západočeské univerzity. Diplom, jenž udělení nejvyššího vysokoškolského pedagogického titulu stvrzuje, převzal profesor Váně v pražském Karolinu a jmenován byl na návrh Vědecké rady Univerzity Palackého v Olomouci. „Splňuje všechna důležitá očekávání spojená s profesorskou funkcí: rozsah a orientaci v sociologické teorii a metodách výzkumu, jakož i jejich další rozvoj, komunikativní schopnosti v udržování vědecké komunity, ve vedení katedry, týmu a studujících,“ vyjádřila se k jeho profesorskému řízení například emeritní profesorka olomoucké univerzity Gerlinda Šmausová.

Jan Váně se ve svých 46 letech stal nejmladším tuzemským profesorem sociologie. Patří k vědcům, kteří svou badatelskou činnost spojují jak se základním, tak s aplikovaným výzkumem, a proto jsou výsledky jeho práce nejen dobře známé, ale také užitečné. Jedním z příkladů aplikovaného výzkumu je jeho dlouholetá spolupráce s jednotlivými odbory magistrátu města Plzeň. Ukázkovým příkladem z poslední doby pak je studie „Bezdomovectví. Co vidíme? Co chceme vidět?“, která posloužila jako základ pro vypracování koncepce zkoumané problematiky, již přijalo letos zastupitelstvo města.

„Aplikovaný výzkum chápu v tradici Petera Bergera. Sociologie mi umožňuje, coby sociologovi, demaskovat například perspektivy postojů obyvatel našeho města k bezdomovectví. Ale zároveň jsem konzervativní v očekávání možných změn a přijatých praktických implikací plynoucích z těchto zjištění. Jinak řečeno, nevěřím v mesianistické koncepty, ale jsem vděčný za každou drobnou změnu, již může být na základě výzkumných zjištění dosaženo,“ říká profesor Váně.

Kromě bezdomovectví se zabývá například také problematikou vězeňství a sociálních služeb poskytovaných sociálně nejslabším skupinám, při výzkumech se věnuje i tématům z oblasti sociologie náboženství, kam patří studium náboženské kulturní paměti.

Na Západočeské univerzitě v Plzni pracuje od roku 2006, přičemž od roku 2013 je vedoucím katedry. Vystudoval Masarykovu univerzitu v Brně, kde v roce 2007 získal doktorát v oboru Filozofie a kde se v roce 2013 habilitoval pro obor Sociologie. Během doktorského studia studoval na Leibniz Universität Hannover, v roce 2019 působil po dobu šesti měsíců jako guest researcher na Oslo Metropolitan University.

Odborná veřejnost zná profesora Váně jako autora čtyř monografií, z toho dvou v anglickém jazyce, přičemž monografie z roku 2018 *Continuity and Discontinuities of Religious Memory in the Czech Republic* získala v hodnocení České sociologické společnosti druhé místo mezi sociologickými publikacemi za období 2017–2019. Dále publikoval více než 60 odborných textů v ČR a zahraničí a je členem redakčních rad několika časopisů. Kromě toho, že na Fakultě filozofické ZČU vede katedru sociologie, je také členem její vědecké rady, stejně jako vědecké rady zmíněné Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a Teologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Působí také v řadě sociologických oborových rad a nově se stal členem vědecké rady Ústavu pro studium totalitních režimů. ●

Co jste nevěděli o nejvyšší kostelní věži v Česku

text: Vojtěch Tulek, Fakulta ekonomická
Ilustrace: Barbora Burianová, Fakulta designu
a umění Ladislava Sutnara

Nemusíte být zběhlí v poznávání plzeňských historických a kulturních památek, aby vám byla notoricky známa katedrála svatého Bartoloměje, pyšníci se na náměstí Republiky v centru města. Majestátní gotický chrám je proslulý díky své 102,26 metrů vysoké kostelní věži, nejvyšší v České republice. I nejproslulejší plzeňská památka ovšem skrývá nejedno tajemství. Připravil jsem si krátký rozhovor se spolužákem Milanem Třebínem, jenž na věži pracuje a o budově, kterou možná vidáte dnes a denně, leccos ví.

Můžeš se s námi o některé zajímavosti podělit?

Jistě. Hned zkraje bych mohl začít menším postrašením našich návštěvníků. Zvonový soubor věže se skládá ze čtyř velkých zvonů a jednoho malého tzv. umíráčku, jenž se ovšem ke společnému zvonění nepoužívá. Zvonění zvonů vyvozuje poměrně velká dynamická zatížení, a věž se tak mírně naklání. Samotná věž navíc díky své dřevěné konstrukci a již zmíněné výšce spadá mezi nejvíce riziková místa v případě požáru. Pro hasičský sbor není dobře dostupná a trubkou vedoucí středem věže se voda dostává nahoru poměrně pomalu. Jo, a do věže již párkrát uhodil blesk. Návštěvníci se ovšem nemusí ničeho bát, prohlídka je naprosto bezpečná. Na závěr si dovoluji zmínit, že katedrála bez své kostelní věže není největším kostelem v Plzni. Prvenství drží kostel svatého Jana Nepomuckého.

Vypíchl bys něco z historie věže?

V původních plánech stanové střechy, kterou chrám dostal v patnáctém století, se uvažovalo o druhé kostelní věži. Z výtvarně-architektonických důvodů se od ní nakonec upustilo. Zůstala tak pouze pověst o dvou bohatých sestrách, jež věnovaly své peníze na výstavbu dvou věží. Po nečekaném úmrtí jedné z nich se podle pověsti výstavba druhé věže nedokončila.

Co chtějí návštěvníci věže nejčastěji vědět?

Vyjma běžných otázek, týkajících se ceny vstupu a umístění toalet, se návštěvníci nejvíce ptají na počet schodů. Rovnou prozradím, že jich je 299. Dále mě udivuje, jak často turisty zajímá, zda je ve věži výtah. Jeho absence pak nemálo lidí překvapí.

Nakonec bych se rád zeptal, zda jsou přes rok na věži některé speciální akce.

Samotná věž ze své podstaty neumožňuje příliš rozmanitý doprovodný program, ale některé akce rozhodně pořádáme. Na Valentýna návštěvníci tradičně na věži zavěšují papírová srdíčka, v nichž nechávají své vzkazy. Vícekrát do roka pořádáme speciální komentované prohlídky věže, které se rozhodně vyplatí navštívit. V neposlední řadě bych rád dodal, že lidé z Ukrajiny mají nyní vstup na věž zdarma. ●

Rubrika Zápisník studentů patří tvorbě studentů Západočeské univerzity v Plzni. Prostor zde dostávají jejich postřehy, úvahy, komentáře, recenze, básně... Studenti píší, studenti ilustrují. Podívejte se na to, co je zajímavá, jejich očima.

STUDENTSKÁ FORMULE – VRÁTÍ SE?

Text: **Adéla Kovářová, Fakulta filozofická**

Ilustrace: **Viktorie Sýkorová, Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara**

UWB Racing Team Pilsen je skupina studentů bakalářského a magisterského studia Západočeské univerzity v Plzni. Většina z nich studuje Fakultu strojní ZČU, ale mezi ty, jejichž znalosti jsou nenahraditelné, patří i studenti fakult elektrotechnické, aplikovaných věd a ekonomické. Čím se zabývají? Staví formule a vyrábějí s nimi na závodní okruhy. Cílem projektu studentské formule je možnost aplikovat vědomosti získané při studiu do praxe. Dalším významným záměrem je naučit studenty seberealizaci a týmové práci.

Jak to všechno začalo?

Už v roce 2008 se na Západočeské univerzitě v Plzni zrodila myšlenka, že se skupina studentů z Fakulty strojní pokusí vstoupit jako první tým z ČR do mezinárodního projektu Formula Student. Jak již sám název napovídá, jedná se skutečně o závody formulí, a to na univerzitní úrovni. Soutěž má tradici od roku 1981, kdy se jel první závod v USA. Od té doby doznala řady změn a modifikací, jedna část byla dokonce i přesunuta do Evropy. V roce 2009 přišli nadšení a zapálení studenti s názvem týmu UWB Racing Team Pilsen, jenž vychází z anglického názvu plzeňské vysoké školy University of West Bohemia. Zpočátku musel tým překonat nemálo překážek. Musely se sehnat výrobní a montážní prostory, dále bylo kvůli komplexnosti projektu nezbytné oslovit studenty z FAV (simulace jízdní dynamiky), FEL (elektrická zástavba) a FEK (finanční zprávy pro účely soutěže).

V jakých strojích se ZČU předvedla?

Studenti Západočeské univerzity ze svých dílen přivedli na svět hned šest závodních formulí. První, která nesla označení UWB01, měla hmotnost 298 kg a maximální rychlost 150 km/h. Zatím poslední formule, kterou

tým studentů pod dohledem šéfkonstruktéra Michala Skovajsy v roce 2019 představil, byla označená UBW06. Vážila pouhých 200 kg a maximálně mohla jet rychlostí 125 km/h. Pod kapotou měla ukrytý motor Yamaha R6 - 2013. S tímto vozem obsadili studenti 6. místo v Itálii, kde o vítězství bojovalo 46 týmů. Také ze soutěže Formula Student Czech 2019, kam se přihlásilo 33 týmů, přivezl plzeňský tým do kampusu ZČU 6. místo. Kromě závodů v Itálii a v České republice se formule ZČU předvedla v roce 2016 ve Velké Británii a Maďarsku, odkud si tým přivezl 22. (ze 110 týmů) a 13. místo (ze 40 týmů). Dále se plzeňský tým zúčastnil soutěže v sousedním Německu, a to v roce 2018, kde se umístil na 26. místě z 58 týmů.

A jak to bude dál?

Za studentskou formulí je nyní velký otazník. Dlouholetí členové týmu UBW Racing Pilsen se totiž snaží složit nový tým, který by mohl reprezentovat Západočeskou univerzitu ve světových studentských závodech, a tím pádem zajistit, že tradice studentské formule na ZČU bude pokračovat. ●

JADERNÉ DNY 2022

→ od 14. září do 19. října

Odborná, ale i široká laická veřejnost je letos opět zvána na Jaderné dny, které se na Západočeské univerzitě uskuteční už podvanácté. První dva dny, 14. a 15. září, budou patřit zahajovací konferenci na téma Jaderná energetika a Green Deal. Jaderné dny budou až do 19. října zvát jednak k návštěvě vestibulu Fakulty strojní, kde bude k vidění výstava přibližující témata z oblasti jaderné energetiky, a také na další doprovodné akce, například na sérii tematických přednášek pro střední školy. Jaderné dny spolu se ZČU tradičně pořádá společnost ŠKODA JS a sdružení CENEN. Více na webu jadernedny.cz. ●

ROK JEDNA

→ od 20. do 22. září

Festival v režii týmu Informačního a poradenského centra ZČU opět zasvětil nové studenty do univerzitního života. Prváci se v kampusu na Borech i v budovách v centru Plzně seznámí zábavnou formou s univerzitou a dostanou ty nejdůležitější informace, které potřebují na začátku studia vědět. ●

PIVO S REKTOREM

→ 22. září

Rektor Miroslav Holeček se opět postaví za pípou a bude čepovat nápoj, bez něhož by Plzeň nebyla Plzní. I když se bude se studenty loučit, protože se jeho druhé funkční období chýlí ke konci, nebude to určitě smutná rozlučka. Naopak. Přijďte do areálu Plzeňského prazdroje a připijte si s rektorem. Po předložení JIS karty bude mít každý student opět nárok na dvě piva zdarma, chybět nebude ani doprovodný hudební program. ●

ZAHAJOVACÍ KONCERT AKADEMICKÉHO ROKU 2022/2023

→ 19. října

Dílo, které obdivovali i Wolfgang Amadeus Mozart a Ludwig van Beethoven. To je melodram Ariadna na Naxu významného českého klasicistního skladatele Jiřího Antonína Bendy, kterým komorní orchestr Fakulty pedagogické Consortium musicum ve spolupráci s plzeňskými herci otevře nadcházející akademický rok. V jevišti se změní sál ve fakultní budově ve Veleslavínově ulici, zváni jsou studenti, zaměstnanci i veřejnost. ●

HOKEJOVÁ BITVA O PLZEŇ

→ 26. října

Západočeská univerzita, nebo Univerzita Karlova? Kde jsou lepší hokejisté? Odpověď na každoroční otázku se dozvíte, přijdete-li už podeváté fandit na plzeňský zimní stadion, kde se týmy ZČU a Lékařské fakulty střetnou. Vstupenky se sympatickými slevami pořídíte v předprodeji na webu plzenskabitva.cz. ●

SLAVNOSTNÍ ZASEDÁNÍ VĚDECKÉ RADY ZČU

→ 9. listopadu

V období kolem Dne boje za svobodu a demokracii a Mezinárodního dne studentstva se vždy koná Slavnostní zasedání Vědecké rady ZČU. Ani akademický rok 2022/2023 nebude výjimkou. Při akademickém obřadu jsou vždy představeni noví profesori a docenti, uděleny čestné doktoráty a pamětní medaile významným osobnostem. ●

ONLINE

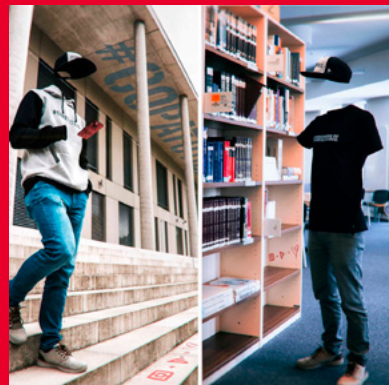
24. KVĚTNA

Studenti Sutnarky prostě válí!
Kateřina Illnerová se svým kresleným příběhem *Lost in Porcelain* vyhrála 1. místo na Mezinárodním knižním veletrhu v Turíně v soutěži dětských ilustrovaných knih beze slov Silent Book Contest. Gratulujeme!

3. ČERVNA

Do školy i na víkend, do klubu i do fitka, k babičce i na zkoušku jediné a pouze v univerzitní limitované edici #copatutoje! A nejen, že budete neuvěřitelně styloví, ale ještě podpoříte Onkologickou a radioterapeutickou kliniku Fakultní nemocnice Plzeň. Nažhavte obrazovky a opatřete si tu nejvíc cool plzeňskou kolekci v univerzitním e-shopu.

13. ČERVENCE

Celostátní pátrání po Českém Vševědovi vyhlášeno! Ukrývá se právě na naší univerzitě? K odhalení dojde 13. září na finálovém večeru v Brně. Do boje o nejlepšího popularizátora vědy totiž postoupil František Mach z Fakulty elektrotechnické. Držíme palce!

OBSAH

2	Zprávy ZČU
4	Mozaika
6	Téma: Studium = jen učení? Zvládneme víc, dokazují studenti
10	Rozhovor: Jana Krunclová
14	Obrazem
16	Poznejte nás: Tandem
17	Projekt ZČU: ERDF II
18	Osobnost ZČU: Jan Váně
20	Zápisník studentů
23	Pozvánky
24	Na zdi

Redakce a editace textů:
Pavel Korelus, Kamila Kolářová,
Šárka Stará, Kateřina Modrá
infoZCU@rek.zcu.cz

Fotografie: archiv ZČU, Roman
Muchka, Český atletický svaz
Grafika: Bušek + Dienstbier
Tisk: PREKOMIA, s. r. o.

V roce 2022 vydala
Západočeská univerzita v Plzni
Univerzitní 8, 301 00 Plzeň
IČO: 49777513

ISSN 2695-1525
MK ČR E 24141